

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA NA LEKCJACH CHEMII:

Przedmiotowy system oceniania z chemii w Publicznym Liceum Ogólnokształcącym Politechniki Łódzkiej/

Podstawa prawna opracowania PSO:

Przedmiotowe zasady ocenia na lekcjach chemii opracowane zostały w oparciu o:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (DzU z 2009 r. nr 4, poz. 17),*
- podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkół ponadpodstawowych,*
- program nauczania chemii w zakresie podstawowym dla szkół ponadpodstawowych autorstwa Ryszarda Janiuka, Małgorzaty Chmurskiej i Gabrieli Osieckiej*
- program nauczania chemii w zakresie rozszerzonym dla szkół ponadgimnazjalnych autorstwa Marii Litwin i Szaroty Styki-Wlazło.*
- WZO Publicznego Liceum Ogólnokształcącego Politechniki Łódzkiej.*

Poziom nauczania: podstawowy i rozszerzony

Tytuł i autor podręcznika:

- Chemia, Ryszard M. Janiuk, Małgorzata Chmurska, Gabriela Osiecka, WSiP.*
- To jest chemia 1, 2, Maria Litwin, Szarota Styka-Wlazło, Joanna Szymońska, Nowa Era.*

1. Cele ogólne oceniania:

- rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu,
- informowanie rodziców (opiekunów prawnych) o postępach, trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

2. Metody i narzędzia oraz szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

2.1 Zasady obowiązujące w ocenianiu:

- a) Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
- b) Prace klasowe, sprawdziany i odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
- c) Prace klasowe są zapowiadane, z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone są powtórzeniem (w przypadku więcej niż jednej godziny tygodniowo), podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiadomości.
- d) Z kartkówek nie ma możliwości uzyskania oceny wyższej niż bardzo dobry plus. Mają one charakter prac zapowiedzianych i są wpisywane do terminarza klasy. Zakres wiadomości obowiązujących na kartkówkę to trzy jednostki lekcyjne. Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie.
- e) Uczeń nieobecny na pracy klasowej lub kartkówce musi ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później jednak niż w ciągu miesiąca. Wymogiem formalnym jest posiadanie przez ucznia uzupełnionego zeszytu przedmiotowego.
- f) Pracę klasową napisaną na ocenę niedostateczną lub dopuszczającą uczeń może poprawić w ciągu miesiąca od dnia podania informacji o ocenach. Poprawa pracy klasowej odbywa się w wyznaczonym przez nauczyciela terminie po lekcjach (konsultacje). Uczeń poprawia pracę tylko jeden raz i pod uwagę brana jest ocena wyższa.
- g) Po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej 1 tygodnia) uczeń ma prawo nie być oceniany przez 3 dni po powrocie do szkoły.
- h) Sprawozdania z zajęć laboratoryjnych uczeń powinien oddać w ciągu jednego tygodnia, czyli na następnych zajęciach laboratoryjnych. W przypadku nieobecności ucznia na zajęciach na on obowiązek oddać uzupełnione sprawozdanie na najbliższych zajęciach laboratoryjnych. Brak sprawozdania jest jednoznaczny z otrzymaniem przez ucznia oceny niedostatecznej.
- i) Uczeń ma prawo 1 raz w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Przez nieprzygotowanie rozumie się: brak zeszytu, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji.
- j) Po wykorzystaniu limitu określonego w punkcie (i) uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.
- k) Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na koniec I semestru, musi zaliczyć ten semestr w terminie uzgodnionym z nauczycielem w przeciwnym razie otrzymuje ocenę niedostateczną na koniec roku szkolnego.
- l) Aktywność na lekcji nagradzana jest (+) . Za 5 (+) uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Przez aktywność na lekcji rozumie się: częste zgłaszanie się na lekcji, udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywną pracę w grupach.
- m) Przy ocenianiu, nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia.

2.2 Elementy wchodzące w zakres oceny:

Przedmiotem kontroli, oceny i diagnozy osiągnięć edukacyjnych ucznia są:

- a) wiadomości – uczeń wie i rozumie;
- b) umiejętności – uczeń potrafi;
- c) postawy – zaangażowanie w procesie nauczania – zainteresowania, uczenie się, aktywność; systematyczność.

2.3 Narzędzia kontroli:

- pisemne prace kontrolne lub testy – przeprowadzone po zakończeniu każdego działu lub kilku działów, zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela w ciągu 2 tygodni,
- kartkówki obejmujące nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne. Nie muszą być poprzedzone wcześniejszą zapowiedzią,
- odpowiedzi ustne dotyczące materiału z trzech ostatnich lekcji,
- aktywność ucznia – zaangażowanie ucznia, wiedza merytoryczna, sprawność operowania językiem chemicznym, skuteczność komunikacji oraz umiejętność formułowania dłuższych wypowiedzi, ćwiczenia dodatkowe, korzystanie z różnych źródeł informacji;
- prace domowe - wiedza merytoryczna, sprawność operowania językiem chemicznym,
- formy pracy twórczej na lekcji – prace grupowe teoretyczne lub doświadczalne, prezentacje nowych rozwiązań problemów stawianych przez nauczyciela lub innych uczniów – oceniane każdorazowo przez nauczyciela;
- formy pracy twórczej w domu – prace dodatkowe, schematy, plansze, referaty przygotowywane w domu i wygłaszane na lekcji lub sprawdzane przez nauczyciela;
- udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych;
- postawy ucznia w procesie edukacyjnym.

2.4 Oceny bieżące ustala się wg następującej skali (zgodnie z WZO):

- celujący 6
- bardzo dobry 5 (5+)
- dobry 4 (4+)
- dostateczny 3 (3+)
- dopuszczający 2 (2+)
- niedostateczny 1

Nie stosuje się przy ocenie znaków..-”.

2.5 Sumę punktów uzyskanych podczas pisania pisemnych prac kontrolnych, przelicza się na oceny wg następującej skali:

	sprawdziany	sprawozdania z laboratorium	kartkówki	sprawdziany dyrektorskie
niedostateczny (1)	0 % ÷ 49 %	0% ÷ 39%	0% ÷ 49%	0 % ÷ 29 %
dopuszczający (2)	50 % ÷ 54 %	40% ÷ 52%	50% ÷ 54 %	30 % ÷ 39 %
dopuszczający + (2+)	55 % ÷ 59 %	---	55% ÷ 59 %	40 % ÷ 45 %
dostateczna (3)	60 % ÷ 65 %	53% ÷ 62%	60% ÷ 64%	46 % ÷ 64 %
dostateczny + (3+)	66 % ÷ 70 %	63% ÷ 70%	65% ÷ 70%	65% ÷ 70 %
dobry (4)	71 % ÷ 80 %	71% ÷ 80%	71% ÷ 77 %	71 % ÷ 80 %
dobry + (4+)	81 % ÷ 85 %	81% ÷ 89%	78% ÷ 85%	81 % ÷ 85 %
bardzo dobry (5)	86 % ÷ 90 %	90% ÷ 100%	86% ÷ 95%	86 % ÷ 90 %
bardzo dobry + (5+)	91 % ÷ 95 %	---	96% ÷ 100%	91 % ÷ 95 %
celujący (6)	96 % ÷ 100 %	---	---	96 % ÷ 100 %

2.6 Sposoby informowania uczniów:

- na pierwszej godzinie lekcyjnej nauczyciel zapoznaje uczniów z PZO,
- wymagania na poszczególne oceny udostępnione są wszystkim uczniom na stronie internetowej szkoły,
- oceny są jawne (dla danego ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych), oparte o opracowane kryteria,
- sprawdziany przechowywane są w szkole do końca danego roku szkolnego.

2.7 Sposoby informowania rodziców (prawnych opiekunów):

- wychowawca na pierwszym zebraniu informuje rodziców o WZO,
- o ocenach cząstkowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach lub w czasie indywidualnych spotkań,
- rodzice mają wgląd do dziennika elektronicznego, gdzie mogą sprawdzić bieżące oceny swego dziecka,
- informacja o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywana rodzicom zgodnie z procedurą WZO.

2.8 Zasady wystawiania oceny śródrocznej i rocznej:

- ocenianie semestralne i roczne powinno być dokonane na podstawie przynajmniej 3 ocen cząstkowych zgodnie z WZO,
- ocena semestralna i roczna **nie jest** średnią arytmetyczną ocen cząstkowych,
- ocena semestralna i roczna jest średnią ważoną; wagi poszczególnych form oceniania ucznia:
 - waga 1 - praca domowa, aktywność, sprawozdanie z laboratorium, odpowiedzi ustne, zadania dodatkowe, referaty;
 - waga 2 – kartkówki, prezentacje;
 - waga 3 – sprawdziany i testy, projekt gimnazjalny;

Ocena	Wartości średniej ważonej na poszczególne oceny	
	dla klasy z rozszerzeniem chemicznym	dla klasy z rozszerzeniem fizycznym
celująca	5,31 – 6,00;	5,31 – 6,00
bardzo dobra	4,75 – 5,30;	4,51 – 5,30
dobra	3,65 – 4,74;	3,51 – 4,50
dostateczna	2,75 – 3,64;	2,51 – 3,50
dopuszczająca	1,75 – 2,74;	1,71 – 2,50
niedostateczna	1,00 – 1,74.	1,00 – 1,70

2.9 Sposoby korygowania niepowodzeń szkolnych i podnoszenia osiągnięć uczniów:

- uczeń może systematycznie, na bieżąco poprawić ocenę – zgodnie z WZO (praca klasowa w ciągu jednego miesiąca),
- w wyjątkowych przypadkach poprawianie może odbywać się za zgodą nauczyciela bezpośrednio przed wystawieniem oceny semestralnej lub rocznej,
- w wyjątkowych przypadkach losowych uczeń może być zwolniony ze sprawdzianu, kartkówki lub odpowiedzi ustnej,
- uczniowie mogą uzupełniać braki z przedmiotu w ramach konsultacji z nauczycielem,
- uczniowie mogą być nieprzygotowani raz w semestrze (brak zeszytu przedmiotowego jest również uznawane jako nieprzygotowanie do lekcji),
- obowiązkiem każdego ucznia jest prowadzenie zeszytu przedmiotowego oraz zeszytu laboratoryjnego;
- uczniowie w ramach przedmiotu mogą uczestniczyć w kole chemicznym, po zajęciach szkolnych.

2.10 Wymagania ogólne na poszczególne oceny:**Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:**

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk,
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach chemicznych szczebla wyższego niż szkolny;

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- wykazuje dużą samodzielność i bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- planuje i bezpiecznie przeprowadza eksperymenty chemiczne,

- biegle pisze i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności;

Dobłą ocenę otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne,
- pisze i uzgadnia równania reakcji chemicznych,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności,
- korzysta z układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic i innych źródeł wiedzy chemicznej;

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności,
- korzysta z pomocą nauczyciela ze źródeł wiedzy,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności przy rozwiązywaniu typowych zadań i problemów,
- z pomocą nauczyciela pisze i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności;

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela pisze proste wzory chemiczne i równania reakcji chemicznych;

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie zna symboliki chemicznej,
- nawet z pomocą nauczyciela nie pisze prostych wzorów chemicznych,
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi.

3. Obniżenie wymagań edukacyjnych:

W przypadku stwierdzonej dysleksji rozwojowej uczniowie na zajęciach z chemii mogą:

- a) mieć wydłużony czas na sprawdzianach,
- b) nie muszą głośno czytać np. poleceń do zadań w klasie aby stwarzać sytuacji stresujących dziecko,
- c) wymagania merytoryczne co do oceny pracy pisemnej są ogólne, takie same jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne, np. jeśli nauczyciel nie może odczytać pracy ucznia (pismo mało czytelne), może poprosić go, aby uczynił to sam lub odpytać ustnie z tego zakresu materiału,
- d) Uczeń może pisać prace domowe (referat, wypracowanie) na komputerze lub drukowanymi literami (dysgrafia),
- e) Uczeń ma prawo do dłuższego oczekiwania na odpowiedź po zadanym pytaniu,
- f) Uczeń ma prawo do uzyskania prostych wskazówek (1-2 kroki), oraz może prosić by nauczyciel powtórzyli w celu sprawdzenia czy właściwie je zrozumiał,
- g) dziecko z dysortografią jest oceniane przede wszystkim na podstawie odpowiedzi ustnych, a jego prace pisemne ze względu na treść, kompozycję i styl,

W stosunku do dzieci z dysfunkcjami należy:

- stosować wiele pochwał jako czynnik motywacyjny,
- nie porównywać wyników pracy dziecka z wynikami innych uczniów, z jego poprzednimi.

OPRACOWALI:

Elżbieta Szubiakiewicz
Krzysztof Klimaszewski